

UZASADNIENIE

W pozwie z 12 sierpnia 2016 r., uzupełnionym i sprecyzowanym 27 marca 2017 r., skierowanym przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł., B. P. wniosła o zasądzenie na jej rzecz 500 000 zł tytułem odszkodowania lub zadośćuczynienia.

(pozew, k. 2; uzupełnienie pozwu, k. 16).

W piśmie z 13 listopada 2017 r. B. P. sprecyzowała i rozszerzyła powództwo i wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz:

- 300 000 zł tytułem odszkodowania od daty wniesienia zapisu w (...) Spółdzielni Mieszkaniowej do przydziału dla członka danej Spółdzielni lokalu do celów mieszkaniowych (łącznie z domownikami) typu M-3 za: - zdeponowany na Książeczce Mieszkaniowej (...) wkład mieszkaniowy; - wszechstronne poszkodowanie - niesłuszne pozwy; - pozbawienie praw materialnych uciążliwości Spółdzielni; - brak posiadania rzeczy nabytej – zapłaconej;

- 500 000 zł tytułem zadośćuczynienia od dnia zapisu w O. Spółdzielni Mieszkaniowej w celu przydziału lokalu typu M-3 do celów mieszkalnych dla członka Spółdzielni z domownikami za zdeponowany wkład mieszkaniowy na Książeczce Mieszkaniowej (...) za: - wszechstronne poszkodowanie powódki z domownikami; - narażenie na utratę zdrowia- zagrożenie życia z powodu wielokrotnych działań i zaniechań Spółdzielni zakazanych prawem wskazania do procesu; - brak możliwości dysponowania i gospodarowania prawami materialnymi – pozbawienie prawa posiadania - pozbawienie użytkowania prawami i rzeczami materialnymi nabytymi itd.

(rozszerzenie powództwa, k. 150-152).

W odpowiedzi na pozew Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w Ł. wniosła o oddalenie powództwa w całości jako całkowicie bezzasadnego, podnosząc również zarzut przedawnienia.

(odpowiedź na pozew, k. 161-167).

Powódka, na rozprawie z 20 marca 2018 r. i w piśmie z 4 kwietnia 2018 r. sprecyzowała roszczenie i wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz:

- 300 000 zł z tytułu odszkodowania, na którą się składa likwidacja książeczki mieszkaniowej, wkład mieszkaniowy na mieszkanie rotacyjne, kredyt spłacany w mieszkaniu rotacyjnym, nierozliczanie zdanego mieszkania, cena rynkowa mieszkania M-3 i koszt mieszkania M-2, brak wkładu mieszkaniowego w tym:

- 100 000 zł tytułem ceny rynkowej za zdane mieszkanie rotacyjne koszt M-2 ok. 32m²;

- 5 000 zł za remont w zdanym mieszkaniu, z tytułu braku zaliczenia wkładu mieszkaniowego za mieszkanie na S.;

- 20 000 zł tytułem kwoty spłaconego kredytu mieszkaniowego;

Powódka wskazała, że dochodzi kwot 125 000 zł i 300 000 zł od 20 grudnia 1975 r. wraz z odsetkami w przybliżeniu 11% za zgromadzony wkład mieszkaniowy na książeczce (...) od 1975 r.; - za spłacony kredyt mieszkaniowy od 1980 r.; - za brak remontu Spółdzielni po pożarze.

Nadto tytułem zadośćuczynienia domaga się zasądzenia 75 000 zł za to, że ma lokal nad placówkami handlowymi, do których były dostawy, w tym nocne i przeszkadzały jej głośne aparaty chłodnicze – chodzi o punkt (...) od 2002 do 2012 r.

(protokół, k. 290v.-291 – od 00:10:10; pismo ze sprecyzowaniem powództwa, k. 297-300).

Na rozprawie z 20 marca 2018 r. pozwana wniosła o oddalenie powództwa.

(protokół, k. 291 – od 02:01:50)

W piśmie z 10 kwietnia 2018 r. B. P. zmieniła i sprecyzowała powództwo, wnosząc o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz:

I.

- 155 000 zł tytułem odszkodowania za lokal M-2 rotacyjny zakładowy-własnościowy z wkładem mieszkalnym od 1975 r. na lokal M-3 według ustawy państwowej własnościowy przy ul. (...), bez kwoty odsetek wkładu mieszkaniowego od 1975 r. Na kwotę odszkodowania składa się: - 100 000 zł tytułem obecnej, szacowanej ceny rynkowej M-2; - 50 000 zł tytułem obecnie szacowanej na czas 2018 r. wartość spłaconego kredytu mieszkaniowego łącznie z czynszem w M-2 od 1980 r. do 1991 r., spłacona kwota kredytu plus waloryzacja 16 864 zł; - 5 000 zł za remont zdawczy w lokali M-2 rotacyjnym zakładowym w 1991 r. zwrócony do Spółdzielni Mieszkaniowej (...) – obecnie szacowana wartość remontu wykonana przez powódkę własnym sprzętem – materiałami – robocizną;

II.

a) tytułem wkładu mieszkaniowego na książeczce mieszkaniowej (...) w 1991 r., który był od 1975 r. w kwocie 189 700 000 zł;

b) tytułem nienależnie pobranego spłaconego kredytu mieszkaniowego przez powódkę za lokal typu M-3 pobrany w całości od ww. kwoty oraz inne kwoty; niesłuszny pozew II C 50/06 Spółdzielni Mieszkaniowej przeciwko powódce;

c) tytułem nienależnie naliczanego do spłaty powódce z wykazywanymi przez Spółdzielnię Mieszkaniową zaległościami kwot kredytu mieszkaniowego od powódki na rzecz Spółdzielni mieszkaniowej obecnie około 200 000 zł;

d) tytułem nienależnie pobranych opłat czynszu na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej – pozwanej od powódki za lokal M-3 od 1991 r.;

e) tytułem kwot czynszu zapłaconego przez powódkę za lokal nr (...) z konta finansowego wpłat czynszu do Spółdzielni od stycznia 2006 r. do czerwca 2011 r., które było nienależnie, a stanowiły podstawę w sprawie XVIII Nc 5154/11;

f) tytułem nienależnie naliczanych opłat przez pozwaną za wodę zimną i ciepłą plus potrójnie CO miesięcznie od 2012 r. – drastycznie zawyżane zużycie wody tj. opłata za 1 miesiąc = 1 102,64 zł.

Nadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz według pisma z marca 2018 r. oraz:

- od 1975 r. - 1 000 000 zł – tytułem szacowanego w 2018 r. umownie wkładu mieszkaniowego;

- od 1981 r. - 60 715 846 zł i 6 071,58 zł – tytułem spłaconego kredytu mieszkaniowego w lokalu M-3 przez powódkę;

- od 1996 r. – 45 404,65 zł – tytułem braku remontu Spółdzielni Mieszkaniowej w lokalu powódki nr (...) blok (...);

- od 1992 r. – 75 000 zł tytułem uciążliwości i skutków po pożarze 1996 r. zamieszkiwanie w lokalu nr (...) – gruz na podłodze; głośnie noc i dzień dostawy do sklepu, głośnie praca urządzeń chłodniczych;

- odsetki do 2018 r. – 1 130 989,20 zł;

- od 2011 r. do 2014 r. – 500 000 zł – tytułem kryminalnego wyburzania ścian nośnych na parterze w trakcie budowy Centrum (...) – parter bloku (...), popękane ściany, sufity w lokalu nr (...) powódki.

(zmiana powództwa, k. 302-309).

W piśmie z 14 czerwca 2018 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany podniósł, że na wypadek gdyby Sąd uznał, iż nastąpiła zmiana powództwa polegająca na zastąpieniu jednego roszczenia innym i dorozumianym cofnięciu powództwa w określonej części w jakimkolwiek zakresie, to nie wyraża zgody na taką zmianę powództwa.

(pismo, k. 316-318).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. P. 26 września 1991 r. otrzymała przydział lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku położonym w Ł. przy ul. (...) (aktualnie (...)), blok nr (...) na warunkach spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu. B. P. otrzymała także informację o kosztach budowy, zaliczce na wkład, wysokości posiadanego wkładu i wysokości, w jakiej wkład miał zostać dopłacony, dotychczasowej spłacie kredytu wraz z czynszem oraz części kosztów budowy podlegającej skredytowaniu. Zaliczka na wkład mieszkaniowy w przypadku mieszkań lokatorskich wynosiła wówczas 10%, natomiast 90% kosztów budowy lokalu podlegało skredytowaniu.

(przydział lokalu mieszkalnego, k. 214-215; informacja o kosztach budowy, k. 216-218; zeznania świadka B. C., k. 371-372v. – od 00:27:19).

31 grudnia 1996 roku w bloku nr (...) miał miejsce pożar wywołany spięciem w instalacji elektrycznej lady chłodniczej.

W sprawie oznaczonej sygn.aktIIC342/02 Sądu Okręgowego w Łodzi powódka dochodziła odszkodowania i zadośćuczynienia w związku ze szkodami materialnymi i niematerialnymi, które jej zdaniem poniosła na skutek pożaru lokalu znajdującego się na parterze budynku w którym zamieszkiwała. Powódka wskazywała na uciążliwe skutki związane z zadymieniem lokalu, rezygnacją z balu sylwestrowego, stresem łączonym z uciążliwościami związanymi z remontem zajmowanego przez nią lokalu itp.

Wyrokiem z dnia 19 marca 2009 roku, Sąd Okręgowy oddalił powództwo z zasądzeniem od powódki kosztów procesu.

(okoliczności bezsporne, wyrok k.1136 w załączonych aktach IIC342/02)

W sprawie sygn.akt IIC1073/17 powódka dochodziła od pozwanej spółdzielni odszkodowania za nieodpowiedni stan techniczny lokalu przy ulicy (...), którym do chwili obecnej zamieszkuje.

Wyrokiem z dnia 23 marca 2006 roku jej roszczenia zostały uwzględniono w niewielkiej części, tj, co do kwoty 2240,11 złotych.

(wyrok k.592 w załączonych aktach IIC1288/02)

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi z 22 maja 2009 r. w sprawie sygn. akt II C 50/06, zasądzono od B. P. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. 9 266,88 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 19 maja 2019 r. do dnia zapłaty. Spółdzielnia dochodziła zapłaty z tytułu nie spłaconego przez B. P. kredytu na budowę jej lokalu, który na dzień 19 stycznia 2005 r. wynosił 21 738,40 zł.

(pozew, k. 5-8 i wyrok, k. 287 w załączonych aktach II C 50/06)

Powódka kierowała do pozwanej spółdzielni szereg skarg i wniosków, w których wskazywała na zagrożenie dla życia i zdrowia osób mieszkających w budynku przy ulicy (...) w Ł.. Wnosiła także o przydzielenie jej mieszkania M-3 do celów mieszkaniowych.

Na zlecenie Spółdzielni opracowano ekspertyzę budowlaną mieszkania powódki. Sprawą zajmował się również Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Ł., z którym powódka prowadziła wymianę pism i wniosków.

(ekspertyza, k. 193-213; bezsporne; dokumentacja, k. 247-255; pisma, k. 262, 272289).

Do 9 lipca 2013 r. powódka była członkiem Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł..

Rada Nadzorcza Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. 9 lipca 2013 r. podjęła uchwałę nr (...) o wykluczeniu B. P. z listy członków spółdzielni z uwagi na zaległości w opłatach eksploatacyjnych za używanie lokalu nr (...) przy ulicy (...) w Ł..

B. P. w pozwie z 30 lipca 2013 roku, sprecyzowanym w pismach z 7 sierpnia i 26 sierpnia 2013 roku, skierowanym przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł., wniosła o uchylenie uchwały nr (...) wydanej przez spółdzielnię w dniu 9 lipca 2013 roku. Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z 12 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. akt II C 1032/13 oddalił powództwo.

B. P. ponownie złożyła pozew o to samo roszczenie, który został odrzucony.

(wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 12.06.2014 r. w sprawie o sygn. akt II C 1032/13 oraz wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia w sprawie o sygn. akt II C 685/14, uchwała Rady Nadzorczej pozwanej Spółdzielni z dnia nr (...) z dnia 9 lipca 2013 r.)

B. P. od dłuższego czasu nie reguluje należnych pozwanej spółdzielni opłat związanych z użytkowaniem zajmowanego lokalu oraz funduszem remontowym. Nieregularnie dokonuje częściowych opłat czynszowych. Spółdzielnia wytacza przeciwko niej powództwo o zapłatę zaległych należności za wodę i pozostałych opłat czynszowych.

Prawomocnym nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym 25 lipca 2011 roku w sprawie XVIII Nc 5154/11 Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi nakazał B. P., aby zapłaciła na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w Ł. kwotę 6.744,83 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 13 lipca 2011 roku do dnia zapłaty oraz 1.279,50 zł tytułem kosztów procesu.

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygn. akt XVIII C 454/17 z 25 października 2017 r., zasądzono od B. P. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w Ł. 25 651,72 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 3917 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

(rozliczenia, k. 263-270; zeznania świadka B. C., k. 371-372v. – od 00:27:19; nakaz, k.502 ;wyroki, k. 499-501;503).

W lokalu zajmowanym przez powódkę są zainstalowane wodomierze. Pozwana Spółdzielnia wysokość zaliczek na wodę ustala na podstawie faktycznego zużycia wody według wskazań wodomierzy. Zaliczki na wodę zawarte w czynszu są obliczane na podstawie ostatniego zużycia według stawek określonych uchwałami Rady Nadzorczej Spółdzielni. Wszystkie opłaty eksploatacyjne naliczane są zgodnie z uchwałami Rady Nadzorczej.

W sporządzonym przez Spółdzielnię dokumencie o tytule „Wyliczenie za okres od dnia 1 września 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.” stwierdzono faktycznie zużycie wody na 72.0690 m3.

Powódce doręczane są informacje o wysokości czynszu.

(informacje o wysokości czynszu, k. 169, 183, 186, 188, 190; uchwały Rady Nadzorczej, k. 170-182, 184-185,187,189,191; wyliczenie, k. 192).

Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w Ł. w piśmie z 30 grudnia 2016 r. poinformowała B. P., że jej zadłużenie na kontach bankowych z tytułu spłaty kredytu na 31 grudnia 2016 r. wynosi łącznie 151 781,37 zł.

(informacja, k. 50).

Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w Ł. w piśmie z 9 grudnia 2016 r. poinformowała B. P., że od 1 stycznia 2017 r. wysokość raty miesięcznej normatywu wynosi 3,30 zł za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu tj. kwartalnie 3 x 3,30² x 53,90 = 533,61 zł.

(informacja, k. 51)

Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w piśmie z 6 marca 2017 r. poinformował B. P., iż dokładne wyjaśnienia odnośnie 10 % zaliczki na wkład mieszkaniowy oraz skredytowanej części wkładu mieszkaniowego - 90% kosztów budowy lokalu udzielono w pismach z 3 grudnia 2009 r., 12 sierpnia 2011 r. oraz 5 września 2011 r. Jednocześnie pozwana potwierdziła, wysokość zadłużeń kredytowych B. P. wobec Spółdzielni, Banku (...), które na dzień 31 grudnia 2016 r. wynoszą :

- wobec spółdzielni ogółem 46 558,14 zł (bez odsetek ustawowych od nakazu zapłaty)
- wobec banku ogółem 151 781,37 zł.

(pismo, k. 52-52v.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów, w szczególności dokumentów, jak również częściowo z zeznań świadka. Sąd pominął zeznania powódki w całości jako nieprzydatnych dla rozstrzygnięcia.

Sąd zważył:

Powództwo podlegało oddaleniu wobec niewykazania przesłanek odpowiedzialności strony pozwanej oraz z uwagi na skutecznie podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia.

Podstawą materialnoprawną roszczeń powódki stanowił art. 415 k.c. (odszkodowanie) i art. 23 k.c., art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 417 § 1 k.c. i w zw. z art. 448 k.c. (zadośćuczynienie).

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie pozwana Spółdzielnia w odpowiedzi na pozew **skutecznie podniosła zarzut przedawnienia**. Zgodnie bowiem z treścią art. 442¹ § 1 k.c., roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Pierwszy termin (3 letni) jest terminem ruchomym, którego bieg jest uzależniony od spełnienia dwóch przesłanek, po pierwsze istnienia świadomości poszkodowanego co do faktu powstania szkody, po wtóre wiedzy dotyczącej osoby odpowiedzialnej za wyrządzenie szkody. Powyższe wskazuje, że **datę wymagalności roszczenia** o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym wyznacza uzyskanie wiedzy o dwóch faktach, po pierwsze o szkodzie i po drugie o osobie obowiązanej do jej naprawienia, przy czym obie te przesłanki powinny być spełnione łącznie. (wyrok SA w Łodzi z dnia 30 października 2013 r. I ACa 586/13, LEX nr 1394246).

Wskazać trzeba, iż w orzecznictwie przyjmuje się, że okres przedawnienia rozpoczyna swój bieg nie tylko od dowiedzenia się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia, ale także w sytuacji, **gdy poszkodowany, gdyby działał w sposób rozsądny dowiedziałby się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia** (wyrok S.N. z dnia 17.05.2006 r, I CSK 176/05, Legalis; wyrok SA w Krakowie z dnia 19.03.1991 r I ACR 39/91 , OSA 1991 , Nr 4 poz.28).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy, w zakresie roszczeń powódki z pisma z 10 kwietnia 2018 r. roszczenie o zasądzenie odszkodowania z punktów oznaczonych przez powódkę:

- I, II a-e i dotyczących: - od 1975 r. - 1 000 000 zł – tytułem szacowanego w 2018 r. umownie wkładu mieszkaniowego; - od 1981 r. - 60 715 846 zł i 6 071,58 zł – tytułem spłaconego kredytu mieszkaniowego w lokalu M-3 przez powódkę; - od 1996 r. – 45 404,65 zł – tytułem braku remontu Spółdzielni Mieszkaniowej w lokalu powódki nr (...) blok (...) odsetki do 2018 r. – 1 130 989,20 zł, **sq przedawnione**. Powyższe żądania dotyczą rzekomych szkód w majątku powódki, które powstały w okresie od 1975 r. do 2012 r. Przedmiotowe żądania powódki dotyczą zatem zdarzeń, których termin przedawnienia już, w sposób niewątpliwy upłynął.

Nadto należy zauważyć, że:

- w zakresie roszczeń powódki odnośnie lokalu powódki – w wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi z 22 maja 2009 r. w sprawie o sygn. akt II C 50/06 stwierdzono, że uzasadnione były i są roszczenia Spółdzielni odnośnie zobowiązań kredytowych powódki oraz potwierdzono prawidłowość rozliczeń związanych z przyznaniem lokalu numer (...) powódce;

- w zakresie mieszkania rotacyjnego wskazać należy, że powódce nie przysługują żadne roszczenia w tym względzie wobec Spółdzielni bowiem już z samego faktu zasiedlenia lokalu docelowego wynika fakt rozliczenia kosztów związanych z lokalem rotacyjnym, a prawidłowość rozliczenia lokalu docelowego wynika z wyroku wydanego w sprawie II C 50/06, w którym to postępowaniu Sąd stwierdził m.in. że zasadne są roszczenia Spółdzielni dochodzącej swych roszczeń od powódki z tytułu rozliczenia kredytu obciążającego lokal B. P.;

- od 1992 r. – 75 000 zł tytułem uciążliwości i skutków po pożarze 1996 r. zamieszkiwanie w lokalu nr (...) – gruz na podłodze; głośnie noc i dzień dostawy do sklepu, głośnie prace urządzeń chłodniczych powództwo jest niezasadne również dlatego, że powódka skierowała je przeciwko niewłaściwemu podmiotowi. Ewentualne roszczenia mogące mieć podstawę w skutkach pożaru lokalu użytkowego powódka kierować powinna do podmiotu zajmującego ówczesnie ten lokal i prowadzącego uciążliwą działalność;

- w zakresie roszczeń: - od 2011 r. do 2014 r. tj. 500 000 zł – tytułem kryminalnego wyburzania ścian nośnych na parterze w trakcie budowy Centrum (...) – parter bloku (...), popękane ściany, sufity w lokalu nr (...) powódki - ewentualne roszczenia mogące mieć podstawę powódka kierować powinna do podmiotu zajmującego ówczesnie ten lokal i prowadzącego w nim działalność;

- odnośnie żądania zawartego w punkcie II f tj. nienależnie naliczanych opłat za wodę i CO przez powódkę, w zakresie roszczeń nieprzedawnionych (art. 117 k.c.) tj. w okresie od 10 kwietnia 2015 r. oraz opłat czynszowych, powódka nie wykazała, że po stronie spółdzielni były jakiegokolwiek nieprawidłowości w naliczaniu zaliczek na wodzie. W lokalu zajmowanym przez powódki znajdują się wodomierze. Roszczenia Spółdzielni powódki, również z tytułu opłat eksploatacyjnych, w tym opłat za wodę zostały potwierdzone prawomocnymi wyrokami sądów, które badały już zarzuty powódki w tym względzie. Wszystkie opłaty eksploatacyjne naliczane są zgodnie z uchwałami Rady Nadzorczej. Zużycie wody przez powódkę jest obliczane na podstawie wskazań wodomierzy i nie jest w żaden sposób zawyżane przez pozwaną. To na powódce leżał ciężar udowodnienia tego faktu (art. 6 k.c.) i ewentualnie wysokości jej roszczenia.

Z tych wszystkich względów powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Z uwagi na to, że żądanie powódki zostało oddalone w całości, sąd o kosztach procesu rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Koszty poniesione przez stronę pozwaną wyniosły łącznie 10 817 zł (wynagrodzenie dla pełnomocnika wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa). Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego ustalone zostało przez sąd z uwzględnieniem rodzaju i stopnia zawilości sprawy oraz nakładu pracy pełnomocnika na podstawie § 2 ust. 7 w zw. z § 19 (w razie zmiany w toku postępowania wartości stanowiącej podstawę obliczenia opłat, bierze się pod uwagę wartość zmienioną, poczynając od następnej instancji) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 t.j. z dnia 2018.01.30). Ponieważ strona powodowa przegrała proces w całości, sąd zasądził od niej na rzecz pozwanej kwotę 10 817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

O nieuiszczonych kosztach (m.in. nieuiszczona opłata od pozwu oraz opłaty od rozszerzonego powództwa) sąd orzekł na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2010.90.594 j.t. ze zm.) z zastosowaniem art. 102 k.p.c. odstępując od obciążenia powódki tym obowiązkiem.